

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel. 8 706 62 008, faks. 8 706 62 000, el.p. aaa@aaa.am.lt, http://gamta.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

UAB „Sava ranga“
Savanorių pr. 192-601
LT-44151, Kaunas
El. p. info@savaranga.lt
karolina@savaranga.lt

2017-10-24
Į 2017-10-02

Nr. (28.4)-A4-10908
Prašymą

Kopija
Adresatams pagal sąrašą

ATRANKOS IŠVADA DĖL VONIŠKIŲ ŽŪB PIENINIŲ GALVIJŲ KOMPLEKSO IŠPLĖTIMO, POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

1. Informaciją pateikė

UAB „Sava ranga“ (kontaktinis asmuo – Karolina Kuncaitienė), Savanorių pr. 192-601, Kaunas, LT-44151, tel. 8 611 38411, el. p. info@savaranga.lt, karolina@savaranga.lt.

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas

Šakių rajono Voniškių žemės ūkio bendrovė, Liepų g. 6, Voniškių k., Plokščių sen., Šakių r. sav., tel. 8 345 20010, el. p. voniskiai@gmail.com.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas

Planuojama ūkinė veikla – Voniškių ŽŪB pieninių galvijų komplekso išplėtimas. *Voniškių ŽŪB planuojama ūkinė veikla atitinka Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedo 14 punktą – į planuojamos ūkinės veiklos, kurios poveikis aplinkai privalo būti vertinamas, rūšių sąrašą ar į planuojamos ūkinės veiklos, kuriai turi būti atliekama atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo, rūšių sąrašą įrašytos planuojamos ūkinės veiklos keitimas ar išplėtimas, įskaitant esamų statinių rekonstravimą, gamybos proceso ir technologinės įrangos modernizavimą ar keitimą, gamybos būdo, produkcijos kiekio ar rūšies pakeitimą, naujų technologijų įdiegimą ir kitus pakeitimus, galinčius daryti neigiamą poveikį aplinkai, išskyrus 1 priedo 10 punkte nurodytus atvejus.*

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta

Darbininkų g. 4, Voniškių k., Plokščių sen., Šakių r. sav.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas

Ūkinė veikla planuojama Šakių r. sav., Plokščių sen., Voniškių k., Darbininkų g. 4 esančioje žemės ūkio bendrovėje. Žemės sklypo kadastrinis Nr. 8474/0001:503 (Plokščių k. v.), sklypo plotas – 11,4028 ha. Pagrindinė naudojimo paskirtis – žemės ūkio. Žemės sklypo naudojimo būdas – specializuotų sodininkystės, gėlininkystės, šiltnamių, medelynų ir kitų specializuotų ūkių žemės sklypai. Žemės sklypas nuosavybės teise priklauso Šakių rajono Voniškių žemės ūkio bendrovei. Į sklypą patenkama iš pietų pusėje esančio rajoninio kelio Nr. 3807 Kiduliai – Gelgaudiškis – Gerdžiūnai bei iš rytuose esančio vietinės reikšmės kelio žvyro danga. Artimiausias gyvenamasis

pastatas nuo galvijų laikymo pastatų ir mėšlo kaupimo įrenginių nutolęs 320 m atstumu pietvakarių kryptimi. Artimiausia tankiai apgyvendinta vieta yra Voniškių gyvenvietė, atstumas nuo galvijų laikymo pastatų iki gyvenvietės – 0,5 km. Vertinant 2 km spinduliu – vietovėje visuomenei svarbių pastatų nėra.

Šiuo metu sklypas yra užstatytas fermų, gamybos ir kitos paskirties statiniais: dirbtuvės, sandėliai, garažai, galvijų laikymo pastatai, mėšlo kaupimo įrenginiai, siloso tranšėjos bei grūdų saugojimo bokštai. Esamas užstatymo plotas 15564 m², planuojamas – 20393 m². Žemės ūkio bendrovės statinių kompleksą numatoma plėsti pastatant 180 vietų veršelių fermą, 5500 m³ talpos skysto mėšlo rezervuarą, 3x1384 m³ talpos grūdų saugojimo bokštus, technikos plovyklą, angarą bei perkelti šiuo metu kitoje kelio pusėje esančią degalinę į planuojamos ūkinės veiklos sklypą. Giluminių gręžinių įrengti nenumatoma. Griovimo darbų ūkinės veiklos vietoje taip pat nenumatoma. Papildomi prisijungimai prie inžinerinės infrastruktūros nenumatomi. Statybų metu nukastas derlingasis žemės sluoksnis baigus statybos darbus panaudojamas apželdinimo aikštelių suformavimui žemės sklype.

Šiuo metu ūkyje laikoma 500 melžiamų karvių ir 500 galvijų prieauglio. Per metus ūkyje pagaminama iki 3500 tonų pieno. Numatoma pieno ūkį išplėsti iki 705 melžiamų karvių ir per metus pagaminti iki 6300 tonų pieno. Bendrovės komplekse numatoma laikyti iki 933 SG (1205 vnt.). Visi galvijai bendrovėje laikomi palaidi, taikant besaičio laikymo technologiją. Melžiamos karvės ir galvijų prieauglis nuo 8 mėnesių amžiaus laikomas taikant skysto mėšlo šalinimo technologiją, o užtrūkusios karvės ir prieauglis iki 8 mėnesių amžiaus laikomas taikant kraikinio mėšlo šalinimo technologiją. Karvės šeriamos subalansuotais pagal pašarinę vertę smulkintais pašarų mišiniais, du kartus dienoje, specialiais mobiliais dalytuvais, išduodant pašarus ant šerimo stalo. Galvijų girdymui aptvaruose įrengtos grupinės girdyklos pritaikytos šaltiems tvartams.

Mėšlas iš karvidžių ir prieauglio tvarto šalinamas skreperiniais transporteriais į pastatų gale esantį skersinį mėšlo šalinimo kanalą. Šiuo kanalu mėšlas iš karvidės siurbliu esančio siurblio pagalba nuplaunamas į tarp pastatų esantį siurblinės rezervuarą, o iš rezervuaro, jam prisipildžius, persiurbiamas į greta esančius du po 3076 m³ talpos skysto mėšlo rezervuarus. Kraikinis mėšlas iš gardų šalinamas mobilėmis priemonėmis ir kaupiamas ūkio teritorijoje esančioje kraikinio mėšlo mėšlidėje. Per 6 mėnesių kaupimo laikotarpį komplekse susidarys 1685,39 t kraikinio mėšlo. Tūrinį mėšlo svorį priimame 750 kg/m³, tokiu atveju komplekse susidarys 2247,19 m³ mėšlo per 6 mėnesius. Esamos mėšlidės plotas 693 m² (sienučių ilgiai 39 m x 21 m x 27 m). Esamoje mėšlidėje mėšlą kraunant 3,5 m sluoksniu ir taikant mėšlidės išnaudojimo koeficientą 0,95 mėšlidės talpa bus 2304 m³. Mėšlidėje telpa 6 mėnesių laikotarpio gaunamo kraikinio mėšlo kiekis. Kraikinis mėšlas dengiamas kraiku, kad nemalonūs kvapai neterštų aplinkos. Mėšlidės dugnas įrengtas su 2 proc. nuolydžiu į tvarto pusę tuo tikslu, kad prie mėšlo sankaupos nesikauptų lietaus nuotekos nuo mėšlo ir prie jos esančios aikštelės, kurios prilyginamos srutomis. Iš paties mėšlo, dėl gausaus kreikimo, srutų neišsiskiria. Per 6 mėnesius ūkyje susikaups 3227,94 m³ nuotekų ir 8492,32 m³ skysto mėšlo. Nuotekos kaupiamos kartu su skystu mėšlu tuose pačiuose rezervuaruose. Skysto mėšlo praskiedimui iki 8 proc. sausųjų medžiagų, kad galėtų stabiliai dirbti skysto mėšlo siurbliai, reikės į skystą mėšlą papildomai įpilti dar 1018 m³ vandens. Tokiu būdu per 6 kaupimo mėnesius susidarys 12738,26 m³ skysto mėšlo kiekis. Esamų 2x3076 m³ ir 1x4492 m³ geometrinės talpos rezervuarų naudinga talpa 2x2860=5720 m³ ir 4178 m³. Naujai projektuojamo 5500 m³ geometrinės talpos rezervuaro naudinga talpa bus 5200 m³, tai bendra visų rezervuarų naudinga talpa bus 15098 m³. Tokiu būdu skysto mėšlo rezervuarų talpos užteks sukaupti 6 mėnesių ūkyje gaunamą skystą mėšlą ir nuotekas. Naudinga rezervuarų talpa apskaičiuota atimant kritulių patenkančių į rezervuarus kiekį bei paliekant 0,2 m aukščio atsargą dėl mėšlo persipylimo. Mėšlo skleidimo ploto poreikis – 548,2 ha. Susidarantis mėšlas bus skleidžiamas bendrovei nuosavybės teise priklausančiuose bei nuomojamuose žemės sklypuose. 2017 m. bendrovė deklaravo 1551,73 ha pasėlių.

Žemės ūkio technikos plovyklą sudarys betonuota aikštelė 20 m x 20 m, kurios viduryje numatomas 0,8 m pločio, 1,5 m gylis ir 20 m ilgio nuotekų dumblo nusėdinimo ir surinkimo

kanalas. Talpa – 24 m³. Žemės ūkio technikos plovyklos technologinis darbo procesas vyks tokia tvarka. Į ūkio technikos kiemą įvažiuojanti technika, kurią reikia plauti, įvažius pasuka į kairę, į greta esančią plovyklos aikštelę, taip apsaugodama technikos kiemą nuo užteršimo. Technika pirmiausia valoma sausai. Mechaninėmis priemonėmis pašalinamos didžiausios dumblo sankaupos, suspaustu oru išpučiamos šiukšlės. Dulkėta technika pradžioje gali būti valoma dulkių siurbliu. Tik taip apvalyta technika pervaroma į kitą plovyklos aikštelės dalį, kurioje technika plaunama aukšto spaudimo vandens čiurkšle. Technikos plovimui gali būti naudojamos plovimo priemonės. Baigus plovimo procesą technika nuo vandens pertekliaus jos paviršiuje arba kai kuriose jos dalyse džiovinama suspaustu oru arba džiovinama natūralioje aplinkoje. Plovyklos aikštelėse susikaupęs dumblas yra sąlyginai švarus ir buldozeriu sustumiamas prie plovyklos betoninių sienelių, iš kur, sukauptas didesnę jo kiekį, gražinamas į dirvą. Numatoma, kad susidarys 12 m³/m neužteršto naftos produktais dumblo ir 1,47 m³ užteršto dumblo.

Degalinė projektuojama remiantis LR Aplinkos ministro 2004 m. sausio 20 d. įsakymu Nr. D1-34 „Dėl skystojo kuro degalinių projektavimo, statybos ir eksploatavimo aplinkos (išskyrus oro) apsaugos reikalavimų (LAND 1-2003) patvirtinimo“. Numatomos įrengti keturios antžeminės dyzelinio kuro talpyklos: 2 talpyklos po 29 m³ talpos ir 2 talpyklos po 10 m³ talpos. Transporto priemonių užpildymo kolonėlių salelė projektuojama su stogine. Numatoma degalinės teritorijos danga – betonas.

Buitinių patalpų šildymui naudojama elektros energija. Vykdam užtikrinant veiklą radioaktyvios ir pavojingos cheminės medžiagos nenaudojamos.

Gamybinės atliekos iki jų atidavimo atliekų tvarkymo įmonėms bus laikomos pagalbinėje patalpoje, sandariose talpose. Be gamybinių atliekų ūkyje dar sukaupiama buitinių atliekų (šiukšlių). Šių atliekų surinkimui ūkyje yra pastatyti konteineriai. Konteineris išvežamas kiekvieno mėnesio pabaigoje, pagal sutartį. Gamybos metu – valant grūdus – susidarys šalutiniai gamybos produktai. Šalutinius gamybos produktus sudarys valymo metu nuo grūdų atskirtos mineralinės ir organinės kilmės priemaišos, laukinių augalų sėklos, taip pat sąšlavos. Šie produktai sudarys iki 1 % nuo paruošiamos produkcijos kiekio t.y. 95 t/m ir iki išvežimo bus saugomi specialiuose didmaišiuose valomosios pastate. Gamybos liekanos sunaudojamos komplekse pašarams. Statybinės atliekos tvarkomos vadovaujantis Statybinių atliekų tvarkymo taisyklėmis bei bendrosiomis Atliekų tvarkymo taisyklėmis. Kritę galvijai išvežami į specializuotą įmonę utilizavimui. Iki išvežimo kritę galvijai laikomi specialiai įrengtose ir paženklintose patalpose ar konteineriuose, laikantis veterinarinių reikalavimų. Naftos produktų atskirtuve ir plovyklos kanale susikaupę naftos produktai surenkami ir apvalomi specialios paskirties įmonėse.

Buitinės nuotekos iš pastatų surenkamos į mėšlo kaupimo rezervuarus ir kartu su skystuoju mėšlu naudojamos laukams tręšti. Buitinių nuotekų kiekis (256,20 m³/m) sudaro 1,0 % viso per metus susidariusio srutų ir skystojo mėšlo kiekio. Paviršinės nuotekos nuo užterštų paviršių tokių kaip mėšlidė, srutovežių pakrovimo aikštelė, aikštelė tarp karvidės ir mėšlidės, kuria stumiamas mėšlas, surenkamos į skysto mėšlo kaupimo rezervuarus bei kartu su skystuoju mėšlu naudojamos laukams tręšti. Technikos plovkloje per metus bus sunaudojama 163,8 m³ vandens. Aukšto spaudimo siurbliais plovimui naudojamo vandens nuostoliai iki 10 proc. Tokiu būdu per metus susidarys 147,42 m³ plovimo nuotekų. Vidutiniškai per metus susidarys 226,42 m³ lietaus nuotekų ($Q_{metų} = 10 \times H \times f \times F \times k = 10 \times 682 \times 0,83 \times 0,04 \times 1 = 226,42 \text{ m}^3/\text{m}$). Per parą vidutiniškai susidarys 1,2 m³ plovimo ir paviršinių lietaus nuotekų (373,84 m³ per metus). Nuotekų dumblas bus nusėdinamas plovyklos kanale, o nuotekos per naftos produktų atskirtuvą nukreipiamos į nuotekų surinkimo šulinį. Planuojamas 6 l/s našumo SEPKO arba analogiškų parametrų naftos produktų atskirtuvas su srauto apvedimo linija liūčių atveju, kai nevykdomas transporto plovimas ir nenaudojamos plovimo medžiagos, lietaus vanduo automatiškai nukreipiamas į kūdrą. Veikimo principas: per įėjimo atvamzdį naftos produktais užteršto vandens srautas pirmiausia patenka į pradinio nusodinimo sekciją, kurioje atsiskiria stambios naftos produktų ir kietų teršalų dalelės. Po to vanduo praeina per pagrindinę valymo pakopą – koalescencinę paketą. Šioje fazėje, vandens srautui einant horizontalia kryptimi per paketą, naftos produkto lašeliai, kildami į viršų, prisiliečia

prie oleofilinės paketo medžiagos ir yra sulaikomi. Susiliedami su kitais lašeliais, jie sustambėja ir dėl gravitacijos jėgos poveikio išskyla bei kaupiasi paviršiuje. Mechaniniai teršalai, besikaupiantys ant koalescencinių paketų, dėl sunkio jėgos poveikio nušliaužia žemyn į rezervuaro dugną. Išvalytas vanduo išteka per išėjimo atvamzdį į planuojamą 14,7 m³ talpos šulinį, iš kurio nuotekos bus išsiurbiamos į autocisterną ir išvežamos nuotekų tvarkytojams. Lietaus nuotekos nuo degalinės stoginės tvarkomos remiantis LR Aplinkos ministro 2004 m. sausio 20 d. įsakymu Nr. D1-34 „Dėl skystojo kuro degalinių projektavimo, statybos ir eksploatavimo aplinkos (išskyrus oro) apsaugos reikalavimų (LAND 1-2003) patvirtinimo“ 19.5 punktu paviršinės nuotekos nuo degalinės stogo bus nuolydžiais nuvedamos į aplinkines pievas ir esamą kūdrą. Numatomas vidutinis metinis paviršinių lietaus nuotekų kiekis 347,82 m³/m. ($Q_{met} = 10 \times H \times f \times F \times k = 10 \times 682 \times 0,85 \times 0,06 \times 1 = 347,82 \text{ m}^3/\text{m}$), vidutinis paviršinių lietaus nuotekų kiekis per parą 0,95 m³. Atsitiktinės užterštos nuotekos bus surenkamos ir nukreipiamos į naftos produktų atskirtuvą. Pro jį praėjusios apvalytos nuo naftos produktų nuotekos pateks į naujai projektuojamą 3,5 m³ talpos šulinį, iš kurio nuotekos bus išsiurbiamos į autocisterną ir išvežamos nuotekų tvarkytojams.

Oro ir kvapų tarša įvertinta matematinio modeliu „ISC - AERMOD-View“. Atlikus objekto išmetamų teršalų sklaidos modeliavimą, nustatyta, kad visus skysto mėšlo rezervuarus uždengus dangomis kurių efektyvumas 60 % (10 cm šiaudų sluoksnis) visų teršalų ribinės vertės, nustatytos žmonių sveikatai nebūtų viršijamos, didžiausia koncentracija numatoma amoniako pusės valandos 161 ug/m³ arba 0,805 RV. Atlikto kvapo kaip teršalo modeliavimo rezultatai parodė, kad jei skysto mėšlo rezervuarai nebūtų uždengti kvapo ribinė vertė (8 kvapo vienetai) nebūtų viršijama, maksimali koncentracija siektų 6,09 OU/m³ šiaurinėje teritorijos dalyje. Artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje adresu Darbininkų g. 6, kvapo koncentracija siektų ~1 OU/m³. Uždengus visus skysto mėšlo rezervuarus, prognozuojama, kad kvapo koncentracija bus dar mažesnė.

Triukšmo skaičiavimai atlikti kompiuterine programa CADNA A 4.0. Skaičiavimuose įvertintas pastatų aukštingumas, reljefas, meteorologinės sąlygos ir vietovės triukšmo absorbcinės savybės. Įgyvendinus projektą, apskaičiuota, kad ties artimiausiomis gyvenamosiomis aplinkomis triukšmo lygis neviršytų leistinų ribinių verčių pagal HN 33:2011. Planuojami triukšmo lygiai artimiausioje gyvenamojoje 40 m aplinkoje adresu Darbininkų g. 6: diena – 37,1 dBA, vakaras – 33,9 dBA, bendras paros – 36,2 dBA. Vibracijos, šviesos, šilumos, jonizuojančios ir nejonizuojančios (elektromagnetinės) spinduliuotės nenumatoma.

Remiantis Lietuvos geologijos tarnybos naudingųjų iškasenų telkinių žemėlapiu, planuojamos ūkinės veiklos aplinkoje išžvalgytų ar eksploatuojamų naudingųjų iškasenų telkinių nėra. Artimiausi naudingųjų iškasenų telkiniai – užleistas Gelgaudiškio žvyro telkinys Nr. 1788, nuo planuojamos ūkinės veiklos nutolęs 7,3 km ir užleistas Gelgaudiškio molio telkinys Nr. 1795, nutolęs 7,5 km. Remiantis Lietuvos geologijos tarnybos geotopų žemėlapiu, planuojamos ūkinės veiklos aplinkoje geotopų nėra. Artimiausias, Gelgaudiškio šaltinio, geotopas nutolęs 5,5 km atstumu. Teritorija, kurioje planuojamas kompleksas į karstinį regioną nepatenka. Remiantis potvynių grėsmės ir rizikos žemėlapiu, planuojamos ūkinės veiklos sklypas į sniego tirpsmo ir liūčių bei ledo sangrūdų potvynių zonas nepatenka. Planuojamos ūkinės veiklos sklypas su paviršinio vandens telkiniais nesiriboja. Artimiausias vandens telkinys yra upė Virangaitė už 65 m nuo projektuojamų ir naujai statomų statinių. Dalis ūkinės veiklos sklypo patenka į pakrantės apsaugos juostą ir vandens telkinio apsaugos zoną. Remiantis 2011-03-25 patvirtintu detaliuoju planu, naujai projektuojami ir statomi statiniai į pakrantės apsaugos juostą ir vandens telkinio apsaugos zoną nepatenka. Remiantis Šakių savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo ekologinio kompensavimo sistemos vystymo brėžiniu, planuojamos ūkinės veiklos sklypas nepatenka į gamtinio karkaso teritoriją. Artimiausia nekilnojamoji kultūros vertybė, nuo planuojamos ūkinės veiklos nutolusi ~1,9 km, yra Stulgių piliakalnis vad. Šančiumi, Prancūzų apkasais. Kitos nekilnojamosios kultūros vertybės nutolusios daugiau nei 2 km atstumu.

Sklypas, kuriame planuojama ūkinė veikla, vakarų pusėje ribojasi su Panemunių regioniniu parku ir Virangės geomorfologiniu draustiniu bei patenka į Panemunių regioninio parko buferinę apsaugos zoną. Artimiausia „Natura 2000“ teritorija – Nemuno slėnio skroblynai nuo Kriukų iki

Gelgaudiškio – nutolusi 230 m. Panemunių regioninio parko direkcijos 2017-09-14 raštas Nr. V3-235 „Planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo išvada“, kuriame nurodyta, kad PŪV įgyvendinimo poveikis bus nereikšmingas ir neturės neigiamos įtakos buveinių apsaugai svarbios teritorijos (Nemuno slėnio skroblynai nuo Kriukų iki Gelgaudiškio) rūšims ir buveinėms, todėl šiuo aspektu poveikio aplinkai vertinimą atlikti neprivaloma.

Vadovaujantis Šakių rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo pagrindiniu brėžiniu, žemės naudojimo ir apsaugos reglamentais, ūkinė veikla patenka į užstatytos teritorijos žemę. Šios teritorijos pagrindinė žemės naudojimo paskirtis (siūlomi žemės naudojimo būdai) – kita (visi galimi žemės naudojimo būdai). Planuojama ūkinė veikla atitinka Šakių rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinius.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas

Artimiausia „Natura 2000“ teritorija – Nemuno slėnio skroblynai nuo Kriukų iki Gelgaudiškio nuo PŪV vietos nutolusi 230 m atstumu. Panemunių regioninio parko direkcijos 2017-09-14 raštas Nr. V3-235 „Planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo išvada“, kuriame nurodyta, kad PŪV įgyvendinimo poveikis bus nereikšmingas ir neturės neigiamos įtakos buveinių apsaugai svarbios teritorijos (Nemuno slėnio skroblynai nuo Kriukų iki Gelgaudiškio) rūšims ir buveinėms, todėl šiuo aspektu poveikio aplinkai vertinimą atlikti neprivaloma.

6. Pastabos ir pasiūlymai

6.1. Planuojamos ūkinės veiklos rengėjo (užsakovo) pateikta Informacija atrankai dėl poveikio aplinkai vertinimo skelbiama (ne trumpiau kaip 20 darbo dienų nuo atrankos išvados priėmimo dienos) Aplinkos apsaugos agentūros tinklapyje adresu: www.gamta.lt.

6.2. Apie priimtą atrankos išvadą užsakovas ar PAV dokumentų rengėjas, gavęs atrankos išvadą, per 10 darbo dienų turi pranešti visuomenei, paskelbdamas visuomenei informaciją Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 „Dėl visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Tvarkos aprašas), nustatyta tvarka. Teikiant informaciją visuomenei apie atrankos išvadą dėl poveikio aplinkai vertinimo nurodyti, kad išsamiau susipažinti su informacija apie planuojamą ūkinę veiklą galima Aplinkos apsaugos agentūros Poveikio aplinkai vertinimo departamento Marijampolės ir Alytaus skyriuje, adresu Dariaus ir Girėno g. 4 (21 kab.), Marijampolė, tel. (8 343) 97802.

6.3. Užsakovas turi raštu informuoti atsakingą instituciją (Aplinkos apsaugos agentūrą) apie pranešimo paskelbimą minėtame Tvarkos apraše nurodytose visuomenės informavimo priemonėse, kartu pridėdamas laikraščių, kuriuose skelbtas pranešimas, kopijas ir pranešimo, skelbto savivaldybės(-ių) ir seniūnijos(-ų), kurių teritorijas apima planuojama ūkinė veikla, su savivaldybės(-ių) ir seniūnijos(-ų) informacine žyma apie gavimo faktą ir data.

6.4. Planuojamos ūkinės veiklos vykdytojas privalės laikytis visų aktualių veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų ir atitinkamai keisti veiklos rodiklius, keičiantis teisiniam reguliavimui.

6.5. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje atrankai išvadai pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veikos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones.

7. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant išvadą

7.1. Planuojama ūkinė veikla – Voniškių ŽŪB galvijų komplekso išplėtimas, numatoma vykdyti jau esamoje žemės ūkio bendrovėje, taip pat atitinka Šakių rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinius.

7.2. Panemunių regioninio parko direkcijos 2017-09-14 raštas Nr. V3-235 „Planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms

reikšmingumo nustatymo išvada“, kuriame nurodyta, kad PŪV įgyvendinimo poveikis bus nereikšmingas ir neturės neigiamos įtakos buveinių apsaugai svarbios teritorijos (Nemuno slėnio skroblynai nuo Kriukų iki Gelgaudiškio) rūšims ir buveinėms, todėl šiuo aspektu poveikio aplinkai vertinimą atlikti neprivaloma.

7.3. Atlikus objekto išmetamų teršalų sklaidos modeliavimą, nustatyta, kad visus skysto mėšlo rezervuarus uždengus dangomis, kurių efektyvumas 60 % (10 cm šiaudų sluoksnis) visų teršalų ribinės vertės, nebūtų viršijamos, didžiausia koncentracija numatoma amoniako pusės valandos 161 ug/m^3 arba 0,805 RV.

7.4. Atlikti kvapo kaip teršalo modeliavimo rezultatai parodė, kad jei skysto mėšlo rezervuarai nebūtų uždengti kvapo ribinė vertė (8 kvapo vienetai) nebūtų viršijama, maksimali koncentracija siektų $6,09 \text{ OU/m}^3$ šiaurinėje teritorijos dalyje. Artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje adresu Darbininkų g. 6, kvapo koncentracija siektų $\sim 1 \text{ OU/m}^3$. Uždengus visus skysto mėšlo rezervuarus, prognozuojama, kad kvapo koncentracija bus dar mažesnė.

7.5. Įgyvendinus projektą, apskaičiuota, kad ties artimiausiomis gyvenamosiomis aplinkomis triukšmo lygis neviršytų leistinų ribinių verčių pagal HN 33:2011. Planuojami triukšmo lygiai artimiausioje gyvenamojoje 40 m aplinkoje adresu Darbininkų g. 6: diena – 37,1 dBA, vakaras – 33,9 dBA, bendras paros – 36,2 dBA. Vibracijos, šviesos, šilumos, jonizuojančios ir nejonizuojančios (elektromagnetinės) spinduliuotės nenumatoma.

7.6. Buitinės nuotekos iš pastatų ir paviršinės lietaus nuotekos nuo mėšlu užterštų paviršių, tokių kaip mėšlidė, srutovežių pakrovimo aikštelė, aikštelė tarp karvidės ir mėšlidės, kuria stumiamas mėšlas, surenkamos į skysto mėšlo kaupimo rezervuarus bei kartu su skystuoju mėšlu naudojamos laukams tręšti.

7.7. Technikos plovkloje susidarančios plovimo ir lietaus nuotekos bus nukreipiamos į naftos produktų atskirtuvą, po to išleidžiama į planuojamą $14,7 \text{ m}^3$ talpos šulinį, iš kurio nuotekos bus išsiurbiamos į autocisterną ir išvežamos nuotekų tvarkytojams. Planuojamas naftos produktų atskirtuvas su srauto apvedimo linija liūčių atveju, kai nevykdomas transporto plovimas ir nenaudojamos plovimo medžiagos, lietaus vanduo automatiškai nukreipiamas į kūdrą. Paviršinės nuotekos nuo degalinės stogo nuolydžiais nuvedamos į aplinkines pievas ir esamą kūdrą. Atsitiktinės užterštos nuotekos bus surenkamos ir nukreipiamos į naftos produktų atskirtuvą. Pro jį praėjusios apvalytos nuo naftos produktų nuotekos pateks į naujai projektuojamą $3,5 \text{ m}^3$ talpos šulinį, iš kurio išsiurbiamos į autocisterną ir išvežamos nuotekų tvarkytojams.

7.8. Susidariusios srutos, skystasis mėšlas ir kraikinis mėšlas bus kaupiami kraikinio mėšlo laikymo saugykloje ir srutų rezervuaruose, vėliau panaudojamas laukams tręšti. Per 6 mėnesius ūkyje susidarantis kraikinio ir skysto mėšlo kiekis neviršys mėšlidės ir skysto mėšlo kaptuvų talpos. Susidarantis mėšlas bus skleidžiamas bendrovei nuosavybės teise priklausančiuose bei nuomojamuose žemės sklypuose. Mėšlo skleidimo ploto poreikis – 548,2 ha. 2017 m. bendrovė deklaravo 1551,73 ha pasėlių.

7.9. PŪV metu susidarančios gamybinės ir buitinės atliekos laikomos sandariose talpose iki jų atidavimo atliekų tvarkymo įmonėms. Naftos produktų atskirtuve ir plovklos kanale susikaupę naftos produktai surenkami ir apvalomi specialios paskirties įmonėse. Gamybos liekanos (valant grūdus) sunaudojamos komplekse pašarams. Kritę galvijai išvežami į specializuotą įmonę utilizavimui. Iki išvežimo kritę galvijai laikomi specialiai įrengtose ir paženklintose patalpose ar konteineriuose, laikantis veterinarinių reikalavimų.

7.10. PŪV aplinkoje išžvalgytų ar eksploatuojamų naudingųjų iškasenų telkinių ir geotopų nėra, PŪV vieta nepatenka į karstinio regiono teritorijas, sniego tirpsmo ir liūčių bei ledo sangrūdų zonas, gamtinio karkaso teritorijas. Artimiausia nekilnojamoji kultūros vertybė nuo PŪV vietos nutolusi 1,9 km atstumu. Vertinant 2 km spinduliu visuomeninės paskirties pastatų nėra.

7.11. Buitinių patalpų šildymui naudojama elektros energija. Vykdamą ūkinę veiklą radioaktyvios ir pavojingos cheminės medžiagos nenaudojamos. Griovimo darbai, giluminių gręžinių įrengimas, prisijungimai prie inžinerinės infrastruktūros nenumatomi. Statybų metu nukastas derlingasis žemės sluoksnis baigus statybos darbus panaudojamas apželdinimo aikštelių

suformavimui žemės sklype.

8. Priimta atrankos išvada

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus, vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 6 dalimi, priimama atrankos išvada: Šakių rajono Voniškių ŽŪB planuojamai ūkinei veiklai – Voniškių ŽŪB pieninių galvijų komplekso išplėtimas – poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Ši atrankos išvada galioja 3 metus nuo jos viešo paskelbimo datos. Šis sprendimas gali būti persvarstomas Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nustatyta tvarka – suinteresuota visuomenė, per 20 darbo dienų nuo atrankos išvados paskelbimo dienos turi teisę teikti atsakingai institucijai, šiuo atveju Aplinkos apsaugos agentūrai, pasiūlymus persvarstyti atrankos išvadą, kiti poveikio aplinkai vertinimo proceso dalyviai: planuojamos ūkinės veiklos subjektai per 10 darbo dienų nuo atrankos išvados gavimo dienos turi teisę pateikti atsakingai institucijai motyvuotą prašymą persvarstyti atrankos išvadą arba skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius), per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Direktorius įgaliota Poveikio aplinkai vertinimo
departamento direktorė

Justina Černienė

**APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS 2017-10-24 RAŠTO NR. (28.4)-A4- 10908
ADRESATŲ SĄRAŠAS**

1. Šakių rajono Voniškių žemės ūkio bendrovei

El. p. voniskiai@gmail.com

2. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamentui

El. p. marijampole@nvsc.lt

3. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Marijampolės teritoriniam padaliniui

El. p. marijampole@kpd.lt

4. Marijampolės apskrities priešgaisrinei gelbėjimo valdybai

El. p. marijampole.pgv@vpgt.lt

5. Šakių rajono savivaldybės administracijai

El. p. savivaldybe@sakiai.lt

Žiniai:

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Marijampolės regiono aplinkos apsaugos departamentui

El. p. mraad@mrd.am.lt